



CONSORCI SANITARI  
DEL MARESME

# GUIA O ITINERARI FORMATIU DELS ESPECIALISTES EN FORMACIÓ

## ONCOLOGIA MÈDICA



Versió: **v2**

Data: **Març/2022**

Elaborat per: **Susana Martínez Peralta**

Aprovat per la Comissió de Docència en data: **23/03/2022**



## ÍNDEX

<b>INTRODUCCIÓ</b> .....	<b>3</b>
Servei d'Oncologia. Hospital de Mataró .....	3
<b>OBJECTIUS</b> .....	<b>3</b>
<b>CRONOGRAMA – CALENDARI DE ROTACIONS</b> .....	<b>5</b>
<b>RESIDENT 1 ANY</b> .....	<b>7</b>
<b>OBJECTIUS DOCENTS ROTACIONS PRIMER ANY</b> .....	<b>7</b>
<b>Servei de Medicina Interna (5 mesos)</b> .....	<b>7</b>
<b>Malalties infeccioses (2 mesos)</b> .....	<b>7</b>
<b>Servei d'Hematologia (H.U. Germans Trias i Pujol, 2 mesos)</b> .....	<b>7</b>
<b>Servei de Cures Intensives (2 mesos)</b> .....	<b>8</b>
<b>RESIDENT 2 ANY</b> .....	<b>9</b>
<b>OBJECTIUS DOCENTS ROTACIONS SEGON ANY</b> .....	<b>9</b>
<b>Servei d'Anatomia Patològica (1 mes)</b> .....	<b>9</b>
<b>Servei de Pneumologia (1 mes)</b> .....	<b>9</b>
<b>Servei de Cardiologia (1 mes)</b> .....	<b>9</b>
<b>Servei de Pal·liatiu-PADES (1 mes)</b> .....	<b>9</b>
<b>Servei de Radiologia (1 mes)</b> .....	<b>10</b>
<b>Hospitalització Aguts Oncologia (4 mesos)</b> .....	<b>10</b>
<b>CCEE Mama – Tumors de Cap i Coll (2 mesos)</b> .....	<b>10</b>
<b>RESIDENT 3 ANY</b> .....	<b>11</b>
<b>OBJECTIUS DOCENTS ROTACIONS TERCER ANY</b> .....	<b>11</b>
<b>CCEE Mama – Tumors de Cap i Coll (3 mesos, continuació de l'anterior)</b> .....	<b>11</b>
<b>Servei d'Oncologia Radioteràpica (2 mesos, HGTIP)</b> .....	<b>11</b>
<b>CCEE Digestiu colorectal- Tumors Ginecològics i Tumors Genitourinaris (6 mesos)</b> .....	<b>11</b>
<b>RESIDENT 4 ANY</b> .....	<b>12</b>
<b>OBJECTIUS DOCENTS ROTACIONS QUART ANY</b> .....	<b>12</b>
<b>Unitat Consell genètic (1 mes, ICO Hospitalet)</b> .....	<b>12</b>
<b>Planta Hospitalització Aguts Oncologia (2 mesos)</b> .....	<b>12</b>
<b>CCEE Pulmó i Digestiu superior (esòfag, estómac i tumors bilio-pancreàtics, 5 mesos)</b> .....	<b>13</b>
<b>Unitats Funcionals (2 mesos, ICO Hospitalet)</b> .....	<b>13</b>
<b>Hospitalització Aguts Oncologia (1 mes)</b> .....	<b>13</b>
<b>RESIDENT 5 ANY</b> .....	<b>14</b>
<b>OBJECTIUS DOCENTS ROTACIONS CINQUÈ ANY</b> .....	<b>14</b>
<b>Hospitalització Aguts Oncologia (4 mesos)</b> .....	<b>14</b>
<b>Rotació per unitats de Fase I Biologia molecular (2 mesos, XXXXX)</b> .....	<b>14</b>
<b>Rotació per consultes externes (5 mesos)</b> .....	<b>14</b>
<b>ACTIVITATS FORMATIVES PER ASSOLIR LES COMPETÈNCIES</b> .....	<b>16</b>
Activitats formatives del pla transversal comú.....	16
Activitats formatives pròpies de l'especialitat.....	16
Activitats teòriques de formació de l'especialitat .....	16
Cursos recomanats durant la residència.....	16
Sessions clíniques específiques de l'especialitat.....	16
Comitès de tumors a l'Hospital de Mataró.....	17
Activitat científica i de recerca (comunicacions, publicacions, ponències...) .....	18
Objectius d'investigació .....	18
<b>ASSAIGS CLÍNICS</b> .....	<b>19</b>
<b>ATENCIÓ CONTINUADA</b> .....	<b>19</b>
<b>PROGRAMA DE FORMACIÓ TEÒRICA (POE)</b> .....	<b>19</b>

## INTRODUCCIÓ

L'itinerari formatiu (IF) és un guia o manual sobre la formació especialitzada que descriu els objectius d'ensenyament i les habilitats que el metge ha d'adquirir durant la seva formació en aquesta especialitat, així com les activitats a realitzar per adquirir-los i seguir el grau de supervisió i adquisició de responsabilitats progressives. Cada unitat docent ha documentat l'IF que ha elaborat el tutor de l' especialitat prenent com a base la guia formativa de la seva especialitat. Tots els residents tindran aquest IF que es pot adaptar en el pla individual de formació (PIF) per a cada resident específic. Una vegada proposat l'IF de l'especialitat, aquest és aprovat per la Comissió de Docència (CD).

### Servei d'Oncologia. Hospital de Mataró

És una especialitat mèdica troncal de la Medicina per la que es requereix una formació bàsica fonamental en Medicina Interna, que capacita a l'especialista en l'avaluació i el maneig dels pacients amb càncer. És una especialitat mèdica relativament jove amb una història que es remunta fa més de 40 anys, ja que la primera convocatòria de places en formació de la especialitat va ser al 1978.

L'oncòleg mèdic s'especialitza en l'atenció del malalt amb càncer com un tot. És una especialitat principalment terapèutica, on hi intervenen habilitats comunicatives i coneixements mèdics generals, que acompanya al pacient des del diagnòstic, tractament i seguiment fins la seva guarició o durant el període terminal del malalt. S'atenen tant la patologia associada a la malaltia com les complicacions derivades del seu tractament. Per tot això, col·laborar en el recolzament emocional, social i psicològic que els pacients i els seus familiars necessiten, és una de les feines incloses dins l'especialitat.

Des de 2008, l'hospital de Mataró té una Unitat Docent d'Oncologia mèdica acreditada per formar un resident anual.

## OBJECTIUS

La finalitat del/de la metge/ssa oncòleg/oga és el tractament de la patologia oncològica, tant des d'un vessant purament actiu com d'una manera més pal·liativa.

- Cal conèixer el pronòstic dels pacients per poder fer una indicació correcta de qualsevol maniobra terapèutica i/o diagnòstica que es plantegi.
- Cal un coneixement dels fàrmacs antineoplàsics i les seves possibles interaccions, així com de la biologia molecular dels tumors per a poder entendre el desenvolupament terapèutic actual amb el maneig de les teràpies diana con la immunoteràpia i els anticossos monoclonals.

Durada de la Residència: **5 anys**

Es segueix el Programa Oficial de la Comissió Nacional de l'especialitat (**BOE nº 89, del 13 abril de 2013**).

Distribució del temps de formació:

- formació específica d'Oncologia Mèdica: 3 anys.
- formació per altres especialitats troncal: 2 anys.

#### Objectius generals de l'especialitat:

- Adquirir la competència professional de l'especialitat. Es defineix com competent el metge resident en Oncologia que al finalitzar el període de 5 anys d'entrenament és capaç de proporcionar assistència total i especialitzada als malalts oncològics.
- Ha de ser capaç de fer un anàlisi clínic de la situació dels pacients mitjançant els elements obtinguts a partir de la història clínica, l'exploració i les proves complementàries.
- Ha d'elaborar un diagnòstic i un pla estratègic terapèutic adient d'acord amb el seu diagnòstic que sigui eficient i saber-ho aplicar, controlar i modificar segons les necessitats de cada pacient, després de valorar els beneficis i els riscos pel pacient.
- Conèixer la biologia i història natural dels tumors, estadi, avaluació dels resultats i els criteris de resposta als tractaments, farmacologia dels citostàtics i els seus efectes secundaris, i complicacions del càncer. Els coneixements s'assoleixen amb la pràctica diària, sessions bibliogràfiques i monogràfiques amb l'esforç personal d'estudi.
- Ha de ser capaç de relacionar-se adequadament amb els pacients, familiars i companys de treball i aplicar els principis ètics a la pràctica assistencial i investigadora.
- Potenciar la multidisciplinarietat, així com la formació en investigació translacional i biologia molecular.
- Poder equiparar la formació obtinguda a un títol d'àmbit Europeu.

Dins de les competències genèriques de la especialitat, i tal com queda definit al BOE (13 abril 2013), aquestes s'agrupen en els apartats següents:

- ✓ Valors i actituds professionals. Principis de bioètica.
- ✓ Comunicació clínica.
- ✓ Habilitats clíniques generals.
- ✓ Maneig de fàrmacs.
- ✓ Determinants de salut i malaltia i promoció de la salut.
- ✓ Maneig de la informació clínica.
- ✓ Recerca.
- ✓ Docència i formació.
- ✓ Treball en equip.
- ✓ Gestió clínica i de la qualitat.
- ✓ Protecció.
- ✓ Idiomes.

## CRONOGRAMA – CALENDARI DE ROTACIONS

Durant els 5 anys de formació, el resident rotarà en diferents unitats del servei d'Oncologia, i a més, en altres serveis o especialitats per a que aquesta sigui completa sempre tenint en compte com a referència, les bases establertes en el pla formatiu de l'especialitat, en el B.O.E. nº 89 de 13 de abril de 2013.

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (mesos)	DISPOSITIU ON ES REALITZA
R1	Medicina Interna	5	Hospital de Mataró
	Infeccions	2	Hospital de Mataró
	Hematologia	2	Hospital Germans Trias i Pujol
	Unitat de Cures Intensives	2	Hospital de Mataró
R2	Anatomia Patològica	1	Hospital de Mataró
	Pneumologia	1	Hospital de Mataró
	Cardiologia	1	Hospital de Mataró
	PADES	1	Hospital de Mataró
	Radiodiagnòstic	1	Hospital de Mataró
	Planta hospitalització Oncologia	4	Hospital de Mataró
	Mama-ORL	2	Hospital de Mataró
R3	Mama-ORL	3	Hospital de Mataró
	Oncologia radioteràpica	2	Hospital Germans Trias i Pujol
	Digestiu-Ginecologia-Genitourinari	6	Hospital de Mataró
R4	Consell Genètic	1	ICO Hospitalet (Hospital Duran i Reynals)
	Planta hospitalització Oncologia	2	Hospital de Mataró
	Tumors Toràcics i Digestiu Superior	5	Hospital de Mataró
	Unitats Funcionals	2	ICO Hospitalet (Hospital Duran i Reynals)*
	Hospitalització Oncologia	1	Hospital de Mataró
R5	Hospitalització Oncologia	4	Hospital de Mataró
	Unitat Investigació fases I	2	Hospital del Mar *
	CCEE Oncologia Mèdica	5	Hospital de Mataró

\* En tràmit conveni de col·laboració

Des del servei d'Oncologia, s'estableix que el resident d'Oncologia participarà en:

- Un cop finalitzada les tasques marcades en el gràfic anterior, caldrà que assisteixin a consultes externes amb un adjunt.
- En funció de les rotacions del R2-R3-R4 i R5 seran responsables de:



- Realitzar urgències a Hospital de Dia mentre estiguin rotant a consultes externes.
- Realitzar les primeres visites a l'horari establert per rotació i any de residència.
- El R3-R4 realitzarà les interconsultes realitzades al nostre Servei
- El Resident portarà el busca de planta mentre estigui fent rotació per planta.

## RESIDENT 1 ANY

### CRONOGRAMA 1 ANY RESIDENCIA

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (en MESOS)	DISPOSITIU ON ES REALITZA
R1	Medicina Interna	5	Hospital de Mataró
	Infeccions	2	Hospital de Mataró
	Hematologia	2	Hospital Germans Trias i Pujol
	Unitat de Cures Intensives	2	Hospital de Mataró

### OBJECTIUS DOCENTS ROTACIONS PRIMER ANY

#### Servei de Medicina Interna (5 mesos)

- Assumir de manera progressiva la responsabilitat del malalt ingressat conjuntament i sota control estricte del Metge Adjunt de plantilla amb el que estigui realitzant la rotació.
- Realitzar la història clínica i l'exploració física, així com també el raonament del diagnòstic diferencial.
- Conèixer la utilitat, la indicació i la limitació de les exploracions diagnòstiques habituals.
- Adquirir habilitats comunicatives amb els professionals de l'equip, els malalts i els seus familiars, assolint valors d'empatia.
- Prendre decisions i establir pautes d'actuació en les patologies més prevalents que s'atenen a l'àrea mèdica: insuficiència cardíaca, MPOC, AVC, Diabetis *mellitus*, HTA, així com les pautes de tractament més habituals.
- Elaborar d'un informe clínic de qualitat.
- Iniciar-se en la realització de tècniques invasives: puncions lumbars, toracocentesis, paracentesis, punció d'adenopaties perifèriques, sondatges digestius i vesicals, puncions arterials, i vies venoses perifèriques i centrals.
- Presentar casos clínics a les sessions de servei.

#### Malalties infeccioses (2 mesos)

- Diagnosticar i tractar les principals infeccions de cada òrgan.
- Aprendre el diagnòstic i el maneig de la sèpsia i del xoc sèptic.
- Manejar les diferents pautes antimicrobianes segons focus d'infecció i condicions prèvies del pacient.

#### Servei d'Hematologia (H.U. Germans Trias i Pujol, 2 mesos)

- Diagnosticar i manejar de les leucèmies agudes.
- Conèixer indicacions de pacients candidats a trasplantament.
- Tractar les complicacions dels tractaments citostàtics.
- Diagnosticar la febre neutropènia en els pacients hematològics.
- Indicar i manejar les transfusions d'hemoderivats.



- Tenir coneixements bàsics del tractaments anticoagulants i antiagregants.
- Fer un diagnòstic diferencial dels diferents tipus d'anèmia i tractament.

#### **Servei de Cures Intensives (2 mesos)**

- Fer la valoració sindròmica del malalt en situació crítica amb risc vital.
- Indicar correctament l'ingrés a la UCI segons els criteris apresos.
- Diagnosticar i manejar de l'aturada cardío-respiratòria.
- Manejar el fracàs multi orgànic, principalment:
  - Insuficiència respiratòria greu (ús de ventilació mecànica no invasiva, criteris d'intubació, maneig bàsic del respirador).
  - Maneig de la inestabilitat hemodinàmica i el xoc (volèmia, criteris d'ús de les drogues vaso-actives, pautes d'administració).
- Iniciar-se en els següents procediments: Col·locació de vies centrals, tècniques relacionades amb el suport vital bàsic i avançat.
- Diagnosticar i manejar la sèpsia greu i el xoc sèptic.





## RESIDENT 2 ANY

### CRONOGRAMA 2 ANY RESIDENCIA

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (en MESOS)	DISPOSITIU ON ES REALITZA
R2	Anatomia Patològica	1	Hospital de Mataró
	Pneumologia	1	Hospital de Mataró
	Cardiologia	1	Hospital de Mataró
	PADES	1	Hospital de Mataró
	Radiodiagnòstic	1	Hospital de Mataró
	Planta hospitalització Oncologia	4	Hospital de Mataró
	Mama-ORL	2	Hospital de Mataró

### OBJECTIUS DOCENTS ROTACIONS SEGON ANY

#### Servei d'Anatomia Patològica (1 mes)

- Reconèixer les principals patologies des del punt de vista anatomo-patològic
- Reconèixer i interpretar les diferents tècniques immuno-histoquímiques.
- Reconèixer i interpretar les diferents tècniques moleculars utilitzades.

#### Servei de Pneumologia (1 mes)

- Diagnosticar i conèixer el maneig del pacient MPOC i aguditzacions.
- Manejar l'hemoptisis.
- Diagnosticar i tractar l'asma, la pneumònia, el pneumotòrax i el TEP.
- Manejar la insuficiència respiratòria aguda i crònica. Indicacions OCD.
- Conèixer les indicacions de la ventilació mecànica no invasiva.
- Conèixer i participar en les tècniques diagnòstiques del càncer de pulmó.
- Interpretar correctament les proves: Rx tòrax, TC toràcic i proves funcionals respiratòries.

#### Servei de Cardiologia (1 mes)

- Identificar els principals símptomes i signes de la patologia isquèmica aguda (IAM, àngor), insuficiència cardíaca, valvulopaties i malalties del pericardi.
- Interpretar un ECG i un ecocardiograma normal i les seves alteracions.
- Conèixer el tractament de les arrítmies.
- Conèixer les indicacions de les proves diagnòstiques invasives i no invasives.
- Prevenció i tractament dels factors de risc cardiovascular.

#### Servei de Pal·liatiu-PADES (1 mes)

- Avaluar a consultes externes el pacient des del punt de vista d'atenció de la Unitat de Cures

Pal·liatives i amb atenció domiciliària amb equip de PADES.

- Conèixer l'abordatge clínic adequat, així com el biopsicosocial del pacient i el seu entorn en relació als seus problemes més rellevants de salut.
- Manejar les escales de valoració del dolor i conèixer els diferents tractaments invasius i no invasius per al tractament del mateix.
- Prescriure un ús adequat de fàrmacs d'ús domiciliari.
- Manejar adequadament la informació (història clínica, informes, DVA...)
- Aplicar l'evidència científica en cures pal·liatives.
- Conèixer i aplicar correctament la llei de la eutanàsia.

#### **Servei de Radiologia (1 mes)**

- Aprendre la indicació de les principals proves diagnòstiques radiològiques al pacient oncològic.
- Interpretar les principals proves diagnòstiques radiològiques al pacient oncològic: Radiografia simple tòrax, abdomen i ós / TC cranial, toràcic i abdominopèlvic.
- Reconèixer imatges ecografia i RM.

#### **Hospitalització Aguts Oncologia (4 mesos)**

- Diagnosticar i tractar les principals urgències oncològiques.
- Tractar el dolor agut, crònic i irruptiu.
- Manejar la toxicitat aguda de fàrmacs quimioteràpics i nous agents biològics.
- Adquirir habilitats de comunicació i informació de males notícies.
- Conèixer indicacions de Radioteràpia urgent.
- Adquirir coneixements inicials dels principis generals del control simptomàtic del pacient oncològic.
- Aprendre els criteris d'ús de fàrmacs en pacients en situació terminal.

#### **CCEE Mama – Tumors de Cap i Coll (2 mesos)**

- Conèixer la classificació molecular del càncer de mama i les seves implicacions clíniques, pronòstiques i terapèutiques.
- Diagnosticar i tractar el carcinoma intraductal o carcinoma in situ de la mama.
- Diagnosticar i tractar el càncer de mama en funció de subtipus molecular i estadi.
- Conèixer les indicacions de tractament quirúrgic del càncer de mama així com el paper de les diferents tècniques quirúrgiques a nivell axil·lar.
- Conèixer les indicacions dels tractaments biològics.
- Avaluar i tractar la toxicitat a llarg termini.
- Fer tractament sistèmic de la malaltia metastàtica.
- Indicar tractament neoadjuvant, adjuvant i malaltia disseminada (ORL)
- Conèixer indicacions i efectes secundaris dels tractaments dels tumors de cap i coll (ORL).



## RESIDENT 3 ANY

### CRONOGRAMA 3 ANY RESIDENCIA

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (en MESOS)	DISPOSITIU ON ES REALITZA
R3	Mama-ORL	3	Hospital de Mataró
	Oncologia radioteràpica	2	Hospital Germans Trias i Pujol
	Digestiu-Ginecologia- Genitourinari	6	Hospital de Mataró

### OBJECTIUS DOCENTS ROTACIONS TERCER ANY

#### **CCEE Mama – Tumors de Cap i Coll (3 mesos, continuació de l'anterior)**

Són els mateixos objectius que s'han definit en la última rotació de l'any anterior.

#### **Servei d'Oncologia Radioteràpica (2 mesos, HGTiP)**

- Conèixer les indicacions de Radioteràpia Urgent (compressió medul·lar, sd. vena cava superior), dosificació i toxicitat.
- Conèixer les diverses modalitats de tractament amb Radioteràpia (Radio-cirurgia, Braquiteràpia, RT externa...).
- Conèixer les bases de l'estudi dosimètric, així com les dosimetries màximes segons les localitzacions.
- Conèixer les patologies amb indicació de radioteràpia sola o concomitant amb quimioteràpia.
- Conèixer la toxicitat aguda i crònica de la Radioteràpia.

#### **CCEE Digestiu colorectal- Tumors Ginecològics i Tumors Genitourinaris (6 mesos)**

- Diagnosticar, tractar i establir el pronòstic del càncer colo-rectal segons estadi.
- Diagnosticar, tractar i establir el pronòstic del càncer d'ovari, endometri, cèrvix i vulva.
- Diagnosticar, tractar i establir el pronòstic del càncer pròstata, bufeta urinària, renal i dels tumors testiculars.
- Indicar Radioteràpia en malaltia localitzada i metastàtica segons localització tumoral.
- Diagnosticar i tractar les toxicitats dels fàrmacs indicats a cada patologia.
- Indicar els tractaments biològics a cada patologia i conèixer-ne la toxicitat.



## RESIDENT 4 ANY

### CRONOGRAMA 4 ANY RESIDENCIA

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (en MESOS)	DISPOSITIU ON ES REALITZA
R4	Consell Genètic	1	ICO Hospitalet (Hospital Duran i Reynals)
	Planta hospitalització Oncologia	2	Hospital de Mataró
	Tumors Toràcics i Digestiu Superior	5	Hospital de Mataró
	Unitats Funcionals	2	ICO Hospitalet (Hospital Duran i Reynals)
	Hospitalització aguts Oncologia	1	Hospital de Mataró

### OBJECTIUS DOCENTS ROTACIONS QUART ANY

#### **Unitat Consell genètic (1 mes, ICO Hospitalet)**

- Conèixer els criteris de risc per pensar que hi ha una agregació familiar i/o patologia genètica associada al càncer, i fer la derivació a la Unitat de Consell Genètic per estudi segons indicacions per guies de pràctica clínica.
- Conèixer els principals tumors amb component hereditari i les tècniques diagnòstiques emprades.
- Conèixer les principals síndromes hereditàries i el paper de les intervencions profilàctiques.

#### **Planta Hospitalització Aguts Oncologia (2 mesos)**

- Conèixer la història natural de cada tipus de tumor amb estimació supervivència global en funció de l'estadi clínic.
- Fer proves d'estadificació a cada tumor i presentar en comitès multidisciplinaris.
- Fer diagnòstic diferencial entre toxicitat i progressió malaltia.
- Indicar proves complementàries.
- Manejar la toxicitat aguda de fàrmacs Quimioteràpics i nous agents biològics.
- Comunicar males notícies (recaigudes i trànsit de tractament curatiu a pal·liatiu).
- Avaluar les necessitats nutricionals i de rehabilitació del malalt oncològic.
- Reconèixer situació d'últims dies i indicar el control simptomàtic adequat per la situació.

### **CCEE Pulmó i Digestiu superior (esòfag, estómac i tumors bilio-pancreàtics, 5 mesos)**

- Fer el diagnòstic molecular del càncer de pulmó.
- Diagnosticar, tractar i establir el pronòstic del carcinoma microcític de pulmó segons estadi.
- Conèixer el paper de la Radioteràpia holocraneal profilàctica.
- Diagnosticar, tractar i establir el pronòstic del carcinoma no microcític de pulmó segons estadi.
- Diagnosticar, tractar i establir el pronòstic del mesotelioma.
- Diagnosticar, tractar i establir el pronòstic del càncer d'esòfag, gàstric, pàncrees i via biliar.
- Indicar Radioteràpia en malaltia localitzada i metastàtica segons localització tumoral.
- Diagnosticar i tractar les toxicitats dels fàrmacs indicats a cada patologia, inclosa la immunoteràpia.

### **Unitats Funcionals (2 mesos, ICO Hospitalet)**

- Conèixer el funcionament de les unitats multidisciplinàries.
- Adquirir formació específica multidisciplinària en tumors de SNC.
- Adquirir formació específica multidisciplinària en sarcomes.
- Adquirir formació específica multidisciplinària en tumors Digestiu no-colorectal.
- Adquirir formació específica multidisciplinària en melanoma.
- Adquirir formació específica multidisciplinària en tumors ginecològics.
- Adquirir formació específica multidisciplinària en tumors ORL.

### **Hospitalització Aguts Oncologia (1 mes)**

- Portar el pacient a planta d'hospitalització des de les visites diàries al pla de tractament i informació de pacient i família.
- Presentar pacients amb nous diagnòstics als comitès de tumors.
- Demanar exploracions complementàries d'estadiatge a cada tumor.
- Demanar estudi biologia molecular al diagnòstic o a la progressió a cada tumor.
- Indicar tractament de suport en situació últims dies. Reconeixement de l'agonia.
- Adquirir habilitats en el acompanyament al final de la vida a pacients i familiars.



## RESIDENT 5 ANY

### CRONOGRAMA 5 ANY RESIDENCIA

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (en MESOS)	DISPOSITIU ON ES REALITZA
R5	Hospitalització aguts	4	Hospital de Mataró
	Oncologia		
	Unitat Investigació fases I	2	Hospital del Mar *
	CCEE Oncologia Mèdica	5	Hospital de Mataró

\* En tràmit conveni de col·laboració

### OBJECTIUS DOCENTS ROTACIONS CINQUÈ ANY

#### Hospitalització Aguts Oncologia (4 mesos)

Són els mateixos objectius que s'han definit en la última rotació de l'any anterior.

#### Rotació per unitats de Fase I Biologia molecular (2 mesos, XXXXX)

- Conèixer les principals tècniques anatòmico-patològiques de biologia molecular i plataformes tecnològiques utilitzades en investigació translacional oncològica.
- Adquirir formació específica en unitats de desenvolupament de nous fàrmacs aprenent a utilitzar els criteris de valoració de RECIST, gradació de les toxicitats, maneig simptomàtic dels pacients en unitats de fase I, així com participar de forma activa en les teleconferències derivades dels assajos sempre que sigui possible.

#### Rotació per consultes externes (5 mesos)

- Valorar els pacients inclosos en assajos clínics, tant les respostes per criteris RECIST com la toxicitat.
- Realitzar una primera visita oncològica clara i detallada.
- Informar a pacients i familiars de forma precisa i comprensible del diagnòstic, tractament i pla terapèutic.
- Fer estadificació correcta dels diferents tipus de tumors.
- Conèixer les indicacions quirúrgiques segons criteris de ressecabilitat en funció de la localització tumoral.
- Pautar tractament oncològic sistèmic segons tipus i estadi tumoral, amb la dosificació i posologia adequades.
- Conèixer el tractament i prevenció dels efectes secundaris aguts i tardans dels tractaments sistèmics.
- Conèixer les indicacions de tractament amb Radioteràpia.
- Conèixer les pautes de seguiment de cada tumor.
- Tractar adequadament als llargs supervivents.



- Conèixer els criteris de valoració de resposta dels tractaments oncològics.
- Conèixer el tractament dels diferents símptomes que es poden presentar, així com de les necessitats de valoració nutricional i/o de rehabilitació.
- Identificar les necessitats socials i psicològiques.
- Tractament integral de les cures contínues i del tractament al final de la vida.

## ACTIVITATS FORMATIVES PER ASSOLIR LES COMPETÈNCIES

### Activitats formatives del pla transversal comú

El pla transversal comú de formació dels residents està definit per a totes les especialitats en la web externa del nostre centre:

<https://www.csdm.cat/ca/r-d-i/docencia/residencia-fse/>

Formen també part del pla de formació transversal comú les sessions generals hospitalàries, que es realitzen amb una cadència mensual. L'organització de les mateixes recau en la Direcció Acadèmica del centre i els temes que es tracten són de caràcter transversal essent d'interès comú per a tots els especialistes de l'hospital.

### Activitats formatives pròpies de l'especialitat

#### Activitats teòriques de formació de l'especialitat

El metge tutor és el metge de l'equip mèdic que, interessat en la docència, serveix de referent per l'especialista en formació des de que comença la residència fins que finalitza. Cada especialista en formació té un metge tutor que es preocuparà per seguir l'evolució del resident, de corregir-la si cal, i d'orientar-ho i estimular-ho en la correcta adquisició dels coneixements assistencials, docents, i d'investigació. Ha de recollir i canalitzar les demandes del resident, transmetre-les a la resta d'adjunts del Servei i potenciar l'esperit d'iniciativa del resident.

Es realitzarà una tutoria al principi de cada rotació amb el tutor responsable de la rotació durant el primer any on se li donaran els objectius que ha d'assolir durant aquella rotació. Al final de cada rotació es farà una tutoria amb el tutor d'Oncologia i el tutor de l'especialitat per on ha rotat per a comentar la rotació (punts destacats, punts que s'han corregit durant la rotació, punts que cal anar millorant i la puntuació).

Durant les rotacions al Servei d'Oncologia les tutories es faran al principi i al final, tal i com s'ha exposat anteriorment. Al principi per donar els objectius i al final per avaluar si s'han aconseguit objectius (de la manera indicada anteriorment), suggeriments i punts a destacar.

Val a dir que el resident podrà demanar una tutoria en qualsevol moment de la seva formació com a metge especialista.

Les tutories també intentaran ajudar al resident a adquirir les actituds humanes (mostrar respecte i compassió cap els pacients i familiars, comunicar-se amb el pacient amb honestat i dedicació per obtenir la seva confiança i respectar les necessitats d'informació del pacient), així com les actituds professionals, ambdues molt necessàries en una especialitat com és l'Oncologia Mèdica.

#### Cursos recomanats durant la residència

Cursos de formació monogràfics consensuats entre Cap de Servei, tutor i metge resident.

#### Sessions clíniques específiques de l'especialitat

Vindran determinades amb antelació. Seran supervisades per un adjunt. Caldrà presentar-les en



*PowerPoint*. Es requerirà un mínim de 2 sessions/resident/mes.

Les sessions de servei són les següents:

- **Sessió de Planta / Comitè Psicosocial (CPS)**. Són reunions multidisciplinàries setmanals. L'objectiu del CPS és agrupar a diferents professionals implicats en l'assistència psicosocial en un espai físic comú per oferir una atenció integral, coordinada, completa i de qualitat al pacient o familiar amb diagnòstic de càncer que permeti solucionar els diversos problemes psicosocials, optimitzant els recursos assistencials, prioritzant i agilitant els processos assistencials que cada pacient requereixi. El CPS està format almenys d'un professional de cadascuna de les següents àrees: Psicooncologia, Psiquiatria, Infermeria Clínica i Treball Social. Així mateix, es poden incorporar dins del comitè, professionals d'altres equips mèdics (oncòleg, hematòleg o metge de cures pal·liatives), segons les característiques dels pacients que són discutits en cada reunió.

L'objectiu de la sessió es comentar les incidències dels pacients ingressats des d'un punt de vista global, en l'aspecte mèdic, social i psicològic, i trobar una solució conjunta als problemes dels pacients. El portaveu de la sessió és el metge internista responsable de la planta.

Després de comentar els pacients ingressats, al Comitè Psicosocial (CPS), tant el PsicoOncòleg com la Treballadora Social, presenten casos clínics d'alta complexitat de pacients en curs de seguiment ambulatori a Consultes Externes.

- **Sessió bibliogràfica o d'actualització**. Calendaritzada setmanal sobre un determinat tema d'actualitat. Les sessions les realitzen els adjunts del Servei, residents d'Oncologia, adjunts d'altres Serveis o d'altres Centres en funció del tema escollit.
- **Sessió Clínica clínico-bibliogràfica**: Setmanal. Consta de dues parts: una primera part on es comenten 1 o 2 articles que suposin un canvi en una actitud terapèutica per una determinada patologia o que tinguin una rellevància oncològica en altres aspectes; i una segona part on es comenten casos clínics del dispensari que requereixen una valoració conjunta per part de tot el Servei per una decisió terapèutica o diagnòstica a seguir. També es comenten les primeres visites realitzades.

#### Comitès de tumors a l'Hospital de Mataró.

- **Comitè Digestiu colorectal**. Setmanal. Es comenten totes les anatomies patològiques dels tumors digestius colo-rectals i es discuteixen els casos de cirurgia hepàtica.
- **Comitè Tumors Bilipancreàtics**. Setmanal. Es comenten totes les anatomies patològiques dels tumors d'origen biliopancreàtics i es discuteixen els casos tributaris de cirurgia hepàtica.
- **Comitè de Pulmó / Comitè de Radiologia**. Setmanal. Es presenten tots els pacients diagnosticats de càncer de pulmó al nostre centre.

Al comitè hi assisteixen el radioterapeuta i el cirurgià toràcic del nostre centre de referència, l'Hospital Germans Trias i Pujol, i un adjunt especialista en Medicina Nuclear del centre CETIR.

- **Comitè de tumors d'ORL.** Setmanal. Organitzat en forma d'aula multidisciplinària, ja que els facultatius prenen la decisió terapèutica un cop explorat i visitat el pacient de forma conjunta.
- **Comitè Cirurgia Hepàtica.** Online setmanal. Amb el Servei de Cirurgia Hepàtica de l'H.U. Germans Trias i Pujol, donat que és el nostre centre de referència per valorar el tractament i/o la resecció de les metàstasis hepàtiques dels pacients de la nostra població.
- **Comitè Biologia Molecular.** Setmanal. En aquest comitè es comenten els pacients derivats per estudi molecular i determinació de perfils genètics (next generation sequencing), valorant tant els resultats dels estudis realitzats com les possibles opcions terapèutiques i/o derivació per estudis clínics d'investigació.
- **Comitè de Digestiu Alt.** Setmanal. Es comenten tots els pacients diagnosticats de tumors d'esòfag, gàstric, tant la radiologia com les anatomies patològiques dels tumors i les opcions de tractament.
- **Comitè de Patologia Mamària.** Setmanal. Es presenten els casos de nou diagnòstic per a fer una decisió multidisciplinària en el tractament i posteriorment es comenten totes les anatomies patològiques de les pacients intervingudes per a decidir tractament adjuvant.
- **Comitè de Ginecologia.** Setmanal. Es comenten totes les anatomies patològiques dels tumors ginecològics i es discuteixen els casos tributaris de quimioteràpia neoadjuvant i les diferents opcions terapèutiques.
- **Comitè de tumors urològics.** Setmanal. Organitzat en forma multidisciplinària, es comenten els casos de nou diagnòstic o progressions per a fer una decisió multidisciplinària en el tractament dels tumors urològics.

#### Activitat científica i de recerca (comunicacions, publicacions, ponències...)

##### Objectius d'investigació

- ✓ Formular hipòtesi de treball en investigació.
- ✓ Recollir i valorar la informació de forma crítica per la resolució de problemes, aplicant el mètode científic.
- ✓ Aplicar els principis científics i bioètics de la investigació biomèdica i participar en el disseny i desenvolupament de projectes d'investigació.
- ✓ Dissenyar estudis estadístics bàsics utilitzant programes informàtics.
- ✓ Realitzar presentacions a reunions científiques i publicacions en revistes científiques.
- ✓ Desenvolupar habilitats en cerca bibliogràfica.
- ✓ Fer lectura crítica d'articles.
- ✓ Interpretar metaanàlisis i revisions sistemàtiques.
- ✓ Conèixer els principis bàsics de la Pràctica Clínica basada a la Evidència.

### ASSAIGS CLÍNICS.

- ✓ Conèixer la metodologia de la investigació clínica aplicada a la Oncologia.
- ✓ Participar a la dinàmica d'investigació clínica oncològica.
- ✓ Interpretar de forma crítica els resultats estadístics aplicats a la Oncologia.

### INVESTIGACIÓ TRASLACIONAL

- ✓ Conèixer les principals tècniques anatomopatològiques, de biologia molecular i plataformes tecnològiques utilitzades en investigació traslacional oncològica.
- ✓ Adquirir formació específica en unitats de desenvolupament de nous fàrmacs.

### ATENCIÓ CONTINUADA

El resident d'Oncologia mèdica fa guàrdies en el Servei d'Urgències de medicina del CSdM, pel que tant els objectius de les guàrdies com la supervisió de les mateixes están descrites en el Document normatiu de funcionament del SUH i en el protocol de supervisió del SUH.

**Urgències a Hospital de Dia.** Cada dia de 8:00 a 15:00 hores s'atenen urgències dels pacients que estan realitzant tractament oncoespecífic a l'Hospital de Dia. Segons un calendari protocol·litzat, cada dia de la setmana hi ha un adjunt de referència i/o un resident que està a Consultes externes rotant, el responsable de valorar-les i fer-les sota supervisió de l'adjunt.

Els pacients abans d'anar a l'Hospital de Dia han de trucar al telèfon al 93-741.77.00, extensions 2180 o 2181, o al telèfon mòbil directe perquè una infermera faci una valoració de la urgència, després de consultar-ho amb l'oncòleg de guàrdia (busca #630), valorarà si pot atendre's a l'Hospital de Dia o bé cal derivar el pacient al Servei d'Urgències del centre.

La supervisió del MIR és inherent durant el seu període de formació. El seu dret és el de rebre docència i supervisió i, el seu deure, prestar una labor assistencial adequada al seu grau de capacitació. La formació dels metges residents es un procés progressiu d'adquisició de responsabilitats que mai pot anar en contra de la seguretat dels malalts.

Cal tenir present, que els metges residents tenen que estar sempre supervisats per un tutor, i tenen l'obligació i el dret de consultar al tutor i/o al metge adjunt-referent en cada cas, sempre que la seva actuació professional els hi generi qualsevol dubte.

Els residents dels últims anys (R3,R4,R5) han de col·laborar amb els adjunts en la docència i supervisió dels residents amb menor experiència (R1,R2).

En el moment de la incorporació dels MIR a l'hospital, realitzaran el curs d'integració MIR i iniciaran una estada d'immersió al servei d'Urgències (SU) tant aviat s'incorporen a l'hospital i abans d'assignar-los cap guàrdia.

### PROGRAMA DE FORMACIÓ TEÒRICA (POE)

El contingut del programa de l'especialitat es defineix en el B.O.E. nº 89 de 13 de abril de 2013, i es pot consultar en el següent enllaç:

<https://www.msssi.gob.es/profesionales/formacion/docs/OncoMMIRBOE2013.pdf>